

AMAÇ

Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine uygun olarak atıkların atılmasında, atıklardan kaynaklanan enfeksiyon riskini ve kesici, delici aletlerle yaralanmaları önlemek için gerekli kuralların belirlenmesini ve atıkların uygun şartlarda taşınmasını sağlamak için yöntem tanımlamak, atıkların Atık Yönetmeliğine uygun olarak toplanması, taşınması, geçici depolanması ve ilgili birimlere teslimini sağlamak.

KAPSAM

Üretilen atık çeşitlerini, atıkların kaynağında ayrıştırılmasını, üretilen atık miktarının azaltılması, atıkların usulüne uygun olarak toplanması ve taşınması ile ilgili genel kuralları, atıkları taşımada kullanılacak ekipmanları, toplama ekipmanının temizliği ve dezenfeksiyonunu, geçici depolama alanlarının kullanımı ve atıkların depolanması ile ilgili kuralları, geçici depolama alanlarının temizliği ve dezenfeksiyon kuralları, lisanslı atık taşıyıcılarına teslim edilmesi, atıkların toplanması ve taşınması sırasında oluşabilecek kazalara karşı alınacak önlemleri ve kaza durumunda yapılacak işlemleri kapsar.

TANIMLAR

Amalgam: Sıvı cıva ile karışık metal alaşımıdır.

SORUMLULAR

- Dekan
- Dekan Yardımcısı
- Fakülte sekreteri
- Sağlık Bakım Hizmetleri S.
- Tüm Çalışanlar

FAALİYET AKIŞI

1. ÜRETİLEN ATIK ÇEŞİTLERİ

1.1. EVSEL NİTELİKLİ ATIKLAR: Zararlı atıklar kapsamına girmeyen atıklar.

1.2. AMBALAJ ATIKLAR: Kağıt, karton, mukavva, plastik, cam, metal gibi tekrar kullanılabilir, geri kazanılabilir atıklardır.

1.3. TIBBİ ATIKLAR: Vücut sıvı ve salgıları (kan ve kan ürünleri dahil), bu salgılar ile bulaşmış tüm atıklar, batma, delme sıyrık ve yaralanmalara neden olabilecek atıklar.

1.4. TEHLİKELİ ATIKLAR: Fiziksel veya kimyasal özelliklerinden dolayı ya da yasal nedenler dolayısı ile özel işleme tabi olacak atıklardır. Merkezimizde tehlikeli atık olarak amalgam atığı açığa çıkmaktadır.

2. ATIKLARIN KAYNAĞINDA AYRIŞTIRILMASI

2.1. Evsel nitelikli atıkların kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri

Evsel nitelikte atıkların diğer atıklardan ayrı toplanması için siyah atık poşeti kullanılmaktadır. Bu atıklar Yakutiye Belediyesi tarafından toplanmaktadır. Sorumlu personele evsel atıklarla ilgili eğitimler düzenlenmekte, evsel atıkların ayrı toplanması sağlanmaktadır.

2.2. Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri:

Ambalaj atıkları için sorumlu personele hizmet içi eğitimler verilmekte ve kaynağında ambalaj atıklarının ayrı toplanması sağlanmaktadır. Ambalaj atıkları kontamine olmamaları şartı ile diğer atıklardan ayrı olarak mavi renkli plastik torbalardan toplanırlar. Ambalaj atıklarının kullanıldığı malzemelerin türüne ve içerisine muhafaza ettiği ürünün tür ve özelliğine göre tıbbi tehlikeli ve evsel atıklar olarak ayrışımının yapılarak toplanması muhafazası ve bertarafa gönderilmesi sağlanmalıdır.

2.3. Tıbbi atıkların (kesici-delici atıklar dahil) kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri:

Fakültemizde sağlık hizmeti esnasında açığa çıkan tıbbi atıklar özelliğine göre ayrı ayrı toplama kaplarında biriktirilmektedir. Örneğin; enjektörlerin toplandığı kaplar özel imal edilmiş ve piyasada satışı yapılan enjektör toplama kapları olup delici ve kesici atıklar bu kaplarda toplanmaktadır.

Diğer tıbbi atıklar; yine ağzı kapaklı, içerisinde atık hakkında uyarı bilgileri bulunan ve özel imal edilmiş kalın çöp torbaları geçirilmiş, sızdırmaz, dezenfekte edilebilir konteynırlarda toplanmakta, günlük merkez dışında bulunan atık deposuna sevk edilmektedir.

2.4. Tehlikeli atıkların kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri:

Fakültemizde açığa çıkan ve tehlikeli atık vasfındaki **Amalgam atığı** tamamen ilişiği kesilecek şekilde ağzı kapaklı özel kavanozlarda biriktirilip kilitli dolapta muhafaza edildikten sonra bertaraf için hastanemizin anlaşmalı olduğu firmaya verilmektedir.

3. ÜRETİLEN ATIK MİKTARININ AZALTILMASI

3.1. Evsel atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılacak çalışmalar:

Fakültemiz içerisinde atıkların tür ve özelliklerine göre yeterince atık kutuları konarak atığın oluşumu esnasında doğru atığın doğru atık kabına atılması sağlanarak evsel atık içerisinde diğer atık türlerinin bulunmasını önlemek amaçlanmakta ve bu doğrultuda uygulanmaktadır.

Atık oluşumu ve atıkların tür ve özelliklerine göre toplanması konusunda eğitici ve uyarıcı yazıların atık toplama noktalarına asılması sağlanmaktadır.

Katı ve sıvı evsel atıkların oluşumu ve bertarafı noktasında başta merkezimiz temizlik personelleri olmak üzere tüm çalışanların çeşitli eğitim materyalleriyle bilinçlenmesi sağlanmaktadır.

3.2. Ambalaj atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılacak çalışmalar:

Bütün birimlere ambalaj atıklarının kaynağında ayrıştırılması ile ilgili hizmet içi eğitim verilmektedir.

3.3. Tıbbi atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılan çalışmalar

Muayene ve tedavi esnasında daha az tıbbi atık oluşması amacıyla mümkün olduğunca doğru zamanda, doğru hasta-ya, yeterince ve doğru malzeme kullanılması amaçlanarak tıbbi atık miktarında azalma olacağı ilkesiyle çalışılmaktadır.

Her atık türünün ilgili atık kabına atılması sağlanmaktadır. Ayrıca bu konuda personele eğitimler verilmektedir.

3.4. Tehlikeli atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılan çalışmalar

Fakültemizde tehlikeli atık olarak amalgam atığı açığa çıkmakta olup, bu atık türü özel kavanozlarda biriktirilip, Hastanemizin anlaşmalı olduğu firma tarafından bertarafı sağlanmaktadır. Bu atığın da oluşumunu minimize etmek amacıyla hastane çalışanlarımız azami hassasiyeti göstermekte hizmet içi eğitimler verilmektedir.

4. ATIKLARIN USULÜNE UYGUN OLARAK TOPLANMASI VE TAŞINMASI:

Tıbbi, tehlikeli ve evsel atıkların oluşumunun ve miktarı kaynağında en aza indirilmelidir. Üretilen atık miktarının azaltılması için; tüm personeli içeren eğitimler verilir. Kesici-delici alet yaralanmaları durumunda Enfeksiyon Kontrol Birimine müracaat edilir. Öncelikle kontamine sıvıların sıçraması durumunda maruz kalan bölge, bol su ile yıkanır. Batma ile yaralanma durumunda ise yine yaralanan bölge sıkmadan, kanatmadan, bol su ile yıkanır.

4.1.Evsel Atıklar:

1. Evsel atıklar siyah torbalara toplanmalıdır.
2. Evsel atıklar oluştuğu yerlerde saat 16:00 ile 16:30 saatleri arasında toplanmaktadır.
3. Geri kazanılabilen kâğıt, karton, plastik ve metal ambalaj atıkları, kontamine olmamaları şartıyla diğer atıklardan ayrı olarak mavi renkli plastik torbalarda toplanmaktadır.
4. Ambalaj atıkları kaynağında en aza indirilmelidir. Üretimin kaçınılmaz olduğu durumlarda ise öncelikle tekrar kullanılması, geri dönüştürülmesi ve geri kazanılması esastır.
5. Ambalaj atıklarını kaynağında diğer atıklardan ayrı olarak biriktirilir ve toplama sistemine uygun olarak hazır edilir.
6. Üretilen atıklarla ilgili kayıt tutulur.

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	DH.AY.01.01
		İlk Yayın Tarihi	01.01.2014
	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	Revizyon Tarihi	08.03.2022
		Revizyon No	02

4.2. Tıbbi Atıklar:

1. Tıbbi atıkların kaynağında diğer atıklardan ayrı olarak kırmızı renkli torbalarda toplanmalı, biriktirilmeli ve taşınmalıdır.
2. Tıbbi Atıklar üretildiği yerlerde gerekli görüldükçe de hasta ve personel trafiğinin az olduğu saat 16:00 ile 16:30 saatleri arasında toplanmaktadır.
3. Tıbbi atıkların toplanmasında; yırtılmaya, delinmeye, patlamaya ve taşımaya dayanıklı; orijinal orta yoğunluklu polietilen hammaddeden sızdırmaz, çift taban dikişli ve körüksüz olarak üretilen, çift kat kalınlığı 100 mikron olan, en az 10 kilogram kaldırma kapasiteli, üzerinde görülebilecek büyüklükte ve her iki yüzünde "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ile "**DİKKAT TIBBİ ATIK**" ibaresini taşıyan **kırmızı renkli** plastik torbalar kullanılır. Torbalar en fazla ¾ oranında doldurulur.
4. Tıbbi atıkların ünite içinde taşınmasında kullanılan araçlar turuncu renkli olacak, üzerlerinde "Uluslararası Biyotehlike" amblemi ile "**Dikkat! Tıbbi Atık**" ibaresi bulunmalıdır. Tıbbi atık toplayan elemanların koruyucu başlık, maske, gözlük, turuncu renkli iş tulumu, çizme ve özel eldiven kullanması sağlanmalıdır.
5. Kesici ve delici özelliği olan atıklar diğer tıbbi atıklardan ayrı olarak delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz, açılması ve karıştırılması mümkün olmayan, plastik kutu içinde toplanır.

5. ATIKLARI TAŞIMADA KULLANILACAK EKİPMANLAR

5.1. Evsel atıkların taşınması, taşıma amacıyla kullanılacak araçlar:

Evsel atıklar ağızları kapaklı sızdırmaz üzerinde evsel atık ibaresi bulunan, tekerlekli kolay taşınabilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir atık konteynırlarında biriktirilip günlük belediye çöp konteynırlarına atılmak suretiyle hastane dışına taşınmakta, hastane dışında bulunan çöp konteynırında biriken evsel atıklar belediye çöp araç ve ekipmanları marifetiyle bertaraf edilmek üzere nakli gerçekleştirilmektedir. Evsel atıklar siyah renkli poşetlerde biriktirilmektedir.

5.2. Ambalaj atıklarının taşınması, taşıma amacıyla kullanılacak araçlar:

Ambalaj atıkları evsel, tıbbi ve tehlikeli atıklardan ayrı olarak mavi renkli poşetlerde biriktirilmektedir.

5.3. Tıbbi atıkların taşınması, taşıma amacıyla kullanılacak araçlar

Tıbbi atıklar 100 mikron kalınlığında üzerinde Biyotehlike amblemi bulunan özel kırmızı renkli poşetlerde biriktirmektedir.

Tıbbi atıklarımız hastane içerisinde üzerinde uyarısı bulunan sızdırmaz kapaklı dezenfekte edilebilir tekerlekli konteynırlarda toplanıp atık deposuna taşınmakta sözleşme gereği Büyükşehir belediyesince atık depomuzda biriken tıbbi atıklar belediyeye ait alet ve ekipmanlarla alınarak bertaraf tesislerine taşınmaktadır.

5.4. Tehlikeli atıkların taşınması, taşıma amacıyla kullanılacak araçlar

Fakültemizde açığa çıkan ve tehlikeli atık vasfındaki Amalgam atığı dış ortamla tamamen ilişkisi kesilecek şekilde ağız kapaklı özel kavanozlarda biriktirilip kilitli dolapta muhafaza edildikten sonra bertaraf için hastanemizin anlaşmalı olduğu verilmekte, şirkete ait özel taşıma kap ve ekipmanlarca bertaraf ünitesine nakledilmektedir.

6. TOPLAMA EKİPMANININ TEMİZLİĞİ VE DEZENFEKSİYONU

6.1. Tıbbi atık taşıma araçları ile geçici atık depolarının veya konteynerlerinin temizliği ve dezenfeksiyonu amacıyla yapılacak işlemler

Hastane Enfeksiyon Hemşiresi gözetiminde atık kapları ve konteynırlar 2 günde bir, her boşaltma işlemi gerçekleştiği gün dezenfekte edilmektedir.

6.2. Dezenfeksiyon amacı ile kullanılacak dezenfektanlar;

Yüksek düzeyli yüzey dezenfektanları ile düşük düzeyli hızlı etkili ve Aldehitsiz yüzey dezenfektanları ile klor tabletleri kullanılmaktadır.

7. GEÇİCİ DEPOLAMA ALANLARININ KULLANIMI VE ATIKLARIN DEPOLANMASI İLE İLGİLİ KURALLAR

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	DH.AY.01.01
		İlk Yayın Tarihi	01.01.2014
	ATIK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ	Revizyon Tarihi	08.03.2022
		Revizyon No	02

Fakültemizde kullanım alanı içerisinde çeşitli yerlerde bulunan günlük atık biriktirme kapları gün sonunda toplanarak hastane bahçesi içerisinde bulunan geçici atık deposuna götürülmektedir. Atık deposu, sızdırmaz çatılı betonarme metal ve sürekli kilitlenebilir kapılı özelliklere sahiptir.

8. GEÇİCİ DEPOLAMA ALANLARININ TEMİZLİĞİ VE DEZENFEKSİYON KURALLARI

Geçici tıbbi atık deposuna talaş serilir. Tıbbi atıkların konulduğu bölmenin temizliği ve dezenfeksiyonu kuru olarak yapılır. Bölme atıkların boşaltılmasını müteakiben temizlenir, dezenfekte edilir ve gerekirse ilaçlanır. Tıbbi atık içeren bir torbanın yırtılması veya boşalması sonucu dökülen atıklar uygun ekipman ile toplandıktan, sıvı atıklar ise uygun emici malzeme ile (talaş) yoğunlaştırıldıktan sonra tekrar kırmızı renkli plastik torbalara konular ve kullanılan ekipman ile birlikte bölme derhal dezenfekte edilir.

Evsel nitelikli atıkların konulduğu bölmede kanalizasyona bağlı ızgaralı bir drenaj sistemi ve bölmenin kolaylıkla temizlenebilmesi için basınçlı bir su musluğu bulunur. Bölme atıkların boşaltılmasını müteakiben deterjan ile temizlenir, gerekirse dezenfekte edilir ve ilaçlanır. Ambalaj atıkların depoları, atıkların boşaltılmasını müteakiben deterjan ile temizlenir, gerekirse dezenfekte edilir ve ilaçlanır.

Temizlik ekipmanı, koruyucu giysiler, atık torbaları ve konteynerler geçici atık depolarına yakın yerlerde depolanırlar. Tehlikeli atık depolarının temizliği depolanan ürünlerin ürün güvenli bilgi formlarına göre yapılır. Diğer atık konteynırları deterjan ile temizlenir. Depoların kapıları kilitli tutulur. Haşere ve kemirgenlere karşı korunma önlemleri alınır ve ilaçlanır.

9. LİSANSLI ATIK TAŞIYICILARINA TESLİM EDİLMESİ

9.1. Evsel atıklar ağızları kapaklı sızdırmaz üzerinde evsel atık ibaresi bulunan, tekerlekli kolay taşınabilir, yıkanabilir ve dezenfekte edilebilir atık konteynırlarında biriktirilip günlük belediye çöp konteynırlarına atılmak suretiyle merkezimiz dışına taşınmakta, merkezimiz dışında bulunan çöp konteynırında biriken evsel atıklar belediye çöp araç ve ekipmanları marifetiyle bertaraf edilmek üzere nakli gerçekleştirilmektedir. Evsel atıklar siyah renkli poşetlerde biriktirmektedir.

9.2. Tıbbi atıklarımız üzerinde tıbbi atık uyarısı bulunan sızdırmaz kapaklı dezenfekte edilebilir konteynırlarda toplanıp atık deposuna taşınmakta sözleşme gereği Büyükşehir belediyesince atık depomuzda biriken tıbbi atıklar belediyeye ait alet ve ekipmanlarla alınarak Tek Tıbbi Atık Taşıma ve Temizleme Hizmetleri Limited Şirketi tarafından bertaraf tesislerine taşınmaktadır.

9.3. Fakültemizde açığa çıkan ve tehlikeli atık vasfındaki Amalgam atığı dış ortamla tamamen ilişkisi kesilecek şekilde ağız kapaklı özel kavanozlarda biriktirilip tehlikeli atık bidonunda muhafaza edildikten sonra bertaraf için hastanemizin anlaşmalı olduğu verilmekte, şirkete ait özel taşıma kap ve ekipmanlarca bertaraf ünitesine nakledilmektedir.

10. ATIKLARIN TOPLANMASI VE TAŞINMASI SIRASINDA OLUŞABİLECEK KAZALARA KARŞI ALINACAK ÖNLEMLERİ VE KAZA DURUMUNDA YAPILACAK İŞLEMLER

10.1. Tıbbi atıkların toplanması ünite içinde taşınması ve geçici depolanması sırasında oluşabilecek yaralanmalarda alınacak önlemler ve yapılacak işlemler:

Tıbbi atıkların toplanması ve taşınmasında oluşacak yaralanma anında yaralanan kişi hemen EKK başvurup gerekli pansuman ve tetanoz aşısı olmalıdır. En kısa sürede olayı enfeksiyon komitesine bildirip gerekli kontrollerden geçmek ve takip edilmek üzere İhtiyat polikliniğine müracaat etmelidir.

10.2. Tıbbi atıkların toplanması, ünite içi taşınması ve geçici depolanması sırasında oluşabilecek dökülme ve yayılmalarda alınacak önlemler ve yapılacak işlemler:

Tıbbi atık toplamakla görevli personeller atığın dökülmesini önlemekle ilgili gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Gerektiğinde sızdırmazlığın sağlanması için atık poşetini ikinci hatta üçüncü bir poşete daha koymalıdır. Eğer çöp kovasına, taşıma aracına ve depolama alanında kazayla tıbbi sıvı atık dökülmesi meydana gelirse bu bölgede derhal odun talaşı yardımıyla yoğunlaştırılıp alınarak tıbbi atık poşetine konulmalıdır. Yüzey hemen dezenfekte edilmelidir.

10.3. Tıbbi atıkların toplanması, ünite içi taşınması ve geçici depolanması sırasında oluşabilecek yaralanmalar, dökülme-yayılma ve diğer kazaların bildirilmesi, kayıt altına alınması ve raporlanması:

Bu konular Enfeksiyon kontrol komitesine ve atık yönetim sorumlusuna bildirilerek raporlanması sağlanmalıdır.

11. ATIK YÖNETİMİ SÜRECİNDE YER ALAN SORUMLULAR

- Dekan
- Dekan Yardımcısı
- Fakülte sekreteri
- İç hizmetler şefi
- Sağlık Bakım Hizmetleri S./Başhemşire
- Tüm Çalışanlar

12. KAYIT TUTMA VE RAPORLAMA

Oluşan tıbbi atık miktarının belirlenmesi ve kayıt altına alınması;

Kliniklerde oluşan tıbbi ve tehlikeli atıklar her ay düzenli olarak kayıt altına alınmakta ve ilgili belgelerle Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne gönderilmektedir.

Kayıt altına alma ve raporlamadan sorumlu personel:

Sağlık Bakım Hizmetleri S. / Başhemşire
İç Hizmetler Şefi